

TRABZON BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ TOPTANCI HALLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- Bu Yönetmelik Trabzon Büyükşehir Belediyesi tarafından kurulan işletilen ve işletirilen Toptancı Hallerinde ticaretin kaliteli, standartlara ve gıda güvenilirliğine uygun olarak serbest rekabet şartları içinde yapılmasını, malların etkin şekilde tedarikini, dağıtım ve satışını üretici ve tüketicilerin hak ve menfaatlerinin korunmasını, işyerlerinin kiralınması, devredilmesi ve satılması ile halin yönetim ve işleyişine ilişkin esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 2 - Bu Yönetmelik, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesinin (t) bendi, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 1, 4, 6, 11 ve 17'nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 - (1) Bu yönetmelikte geçen;

- a) Açık İşyeri: Toptancı halde kiralama veya satış işlemi yapılmamış olan işyerlerini,
- b) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,
- c) Bakanlık Yönetmeliği: 07.07.2012 tarih ve 28346 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sebze ve Meyve Ticareti ve Toptancı Halleri Hakkında Yönetmeliği,
- ç) Belediye: Trabzon Büyükşehir Belediyesini,
- d) Belediye Başkanı: Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanını,
- e) Belediye Meclisi: Trabzon Büyükşehir Belediyesi Meclisini,
- f) Belediye Encümeni: Trabzon Büyükşehir Belediyesi Encümenini,
- g) Bildirim: Bildirim miktarı veya üzerindeki malların üretildiği yerden veya girdiği gümrük kapısının bulunduğu yerden her ne sebeple olursa olsun sevkinden önce bildirimeciler tarafından sisteme yapılan beyan işlemidir.
- ğ) Bildirimci: Organik ve iyi tarım uygulamaları kapsamında üretilen sertifikalı ürünler dâhil toptan satış miktarı veya üzerindeki sebze ve meyvelerin her ne şekilde olursa olsun alımı, satımı ve devrini yapan gerçek veya tüzel kişiyi,
- h) Bildirim Miktarı: Adet ile yapılan satışlarda 150 adet, bağ ile yapılan satışlarda 50 bağ, kilogram ile yapılan satışlarda 100 kilogramı,
- ı) Diğer işyeri: Toptancı halde sebze ve meyve ticareti yapılmayan işyerlerini,
- i) Hal Dışı Tüccar: Hal dışında faaliyet gösterip, malların toptan satışı amacıyla kendi adına ve hesabına çalışan, üreticiden veya toptancı halinden temin ettiği malları hal içindeki meslek mensubuna toptan satmak zorunda olan meslek mensuplarını,
- j) Hal İçi Tüccar: Hal içinde iş yeri kiracısı veya maliki olup, malların toptan satışı amacı ile kendi adına ve hesabına çalışan meslek mensuplarını,
- k) Hal Hakem Heyeti: Üreticiler ile meslek mensupları arasında veya meslek mensuplarının kendi aralarında çıkan uyuşmazlıklara çözüm bulmak amacıyla (11.07.2012 tarih

Büyükşehir Belediye Meclisinin 09.07.2024 tarih ve 284 sayılı kararının ekidir.

Sayfa 10/20

ve 28350 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan) Hal Hakem Heyeti ve Toptancı Hal Konseyi Hakkında Yönetmelik’in 6’ncı maddesine göre oluşan heyeti,

l) Hal Rüsumu: Malları (ithal etmek suretiyle veya üreticiden) satın alanlarca toptan satış bedeli üzerinden toptancı hali bulunan belediye veya işletmelere Bakanlık Yönetmeliğine göre ödenen meblağı,

m) İl Müdürlüğü: Ticaret Bakanlığı Ticaret İl Müdürlüğünü,

n) İşyeri: Toptancı hal yönetimince belirlenen ve malların üretici, üretici örgütü, komisyoncu ve tüccarlar (tüzel kişi tüccarlar dâhil) tarafından toptancı halinde toptan olarak alım satımının yapıldığı yerleri,

o) Kanun: 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunu,

ö) Kiracı: Bir kira sözleşmesine bağlı olarak, haldeki işyerlerinde faaliyette bulunan üretici, üretici örgütleri, komisyoncu ve tüccarları,

p) Komisyoncu: Malların toptan satışı amacı ile kendi adına başkası hesabına komisyon esası üzerinden çalışan meslek mensuplarını,

r) Künye: Malların üretim yerini, cinsini, miktarını, hangi üretici veya işletmeciye ait olduğunu, varsa sertifika bilgilerini ve Ticaret Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığınca uygun görülecek diğer hususları ihtiva eden barkodlu etiketi veya bu bilgileri içeren belgeyi ya da bu bilgileri içeren farklı teknolojide elektronik sistemi,

s) Mal: Organik ve iyi tarım uygulamaları kapsamında üretilen sertifikalı ürünler dâhil ticarete konu sebze ve meyveleri,

ş) Meslek mensubu: Malların ticaretiyle iştigal eden ilgili meslek odalarına kayıtlı gerçek ve tüzel kişileri,

t) Meslek örgütü: Komisyoncu veya tüccarların ayrı ayrı ya da birlikte oluşturduğu, federasyonlara üye derneklerden toptancı halindeki işyerlerinde faaliyet gösteren en fazla üyeye sahip derneği,

u) Toptancı Hali: Bakanlık Yönetmeliğinde belirtilen asgarî şartları taşıyan projeler çerçevesinde Trabzon Büyükşehir Belediyesi ile gerçek veya tüzel kişiler tarafından kurulan, malların toptan alım ve satımı ile kaydının yapıldığı yerleri,

ü) Daire Başkanlığı: Hal Şube Müdürlüğünün bağlı olduğu Daire Başkanlığını,

v) Müdürlük: Hal Şube Müdürlüğünü,

y) İşyeri Maliki: Medeni hukuk hükümlerine göre haldeki işyerlerine sahip olan üretici, üretici örgütü, komisyoncu ve tüccarları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sevk ve İdare

Toptancı Hallerin Sevk ve İdaresi

MADDE 4 – (1) Trabzon Toptancı Sebze ve Meyve Hali, Akçaabat Toptancı Sebze ve Meyve Hali ile Trabzon Toptancı Balık Halinin sevk ve idaresi Hal Şube Müdürlüğünce yürütülür.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerini Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanı adına Hal Şube Müdürü yürütür.

(3) Müdürlük yürüteceği iş ve işlemleri bağlı olduğu Daire Başkanlığına bildirir ve yapacağı tüm resmi yazışmaları Daire Başkanlığı üzerinden yürütür.

(4) Toptancı hal yönetim birimi, işyerlerinde faaliyet gösteren üreticilerin Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde tutulan ilgili sistemlere kaydının, üretici örgütü, komisyoncu ve tüccarların ise vergi mükellefiyeti ile kayıt zorunluluğu varsa ilgili meslek kuruluşuna kaydının güncelliğini her yılın Nisan ayında kontrol eder. Bu kontrol işlemi, ilgili kurum veya kuruluşlarla

Büyükşehir Belediye Meclisinin 09.07.2024 tarih ve 284 sayılı kararının ekidir.

Sayfa 2 / 20

yazışmak suretiyle yapılır.

(5) İş yerlerinde faaliyet gösteren meslek mensuplarınca kurulan birden fazla meslek örgütü varsa, en çok üyeye sahip meslek örgütünün belirlenmesi için her yılın Ocak ayında meslek örgütlerine yazı yazıp, üye sayılarını öğrenerek ilgili haldeki yetkili meslek örgütünü tespit eder ve yetkili meslek örgütü tarafından üyelerine ait bilgi Hal Şube Müdürlüğüne bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Defter ve Belgeler

Hal Yönetim Birimince Tutulacak Defterler

MADDE 5 - (1) Hal yönetim birimince aşağıda belirtilen defterler tutulur.

a) Teminat Defteri: Toptancı halindeki işyerlerinde faaliyet gösterenlerden alınan teminatlar ile teminattan kesilerek yapılan ödemelere ilişkin bilgilerin kaydedildiği defter. (Fiziki veya elektronik ortamlarda tutulabilir. Elektronik ortamda yapılan kayıtlar da her ayın sonunda mevcut teminat durumunu gösterir çıktı alınarak dosyalaması yapılır.)

b) Gelen Evrak Kayıt Defteri: Birime gelen evrakların kaydedildiği defter (Fiziki veya elektronik ortamda tutulabilir.)

c) Giden evrak kayıt defteri: Birimden giden evrakların kaydedildiği defter (Fiziki veya Elektronik ortamda tutulabilir.)

(2) Toptancı hal yönetim biriminin diğer mevzuata göre tutmak zorunda olduğu yasal defterlere ilişkin hükümler saklıdır.

(3) Birinci fıkrada belirtilenlerin dışında ihtiyaç duyulacak diğer defterler, hal yönetim birimince tutulabilir. Ancak, tutulması Bakanlıkça gerekli görülecek diğer defterlerin kullanılması mecburidir.

Halde Faaliyet Gösterenlerce Tutulacak Defter ve Belgeler

MADDE 6 - (1) Toptancı halinde faaliyet gösterenlerce, Bakanlık veya hal yönetim birimince istenilen defter ve belgeler tutulur.

(2) Cari hesap defteri: Birinci fıkrada belirtilen defterler dışında toptancı halinde faaliyet gösteren komisyoncularca cari hesap defteri tutulur. Bu defter; komisyoncuların kendilerine satılmak üzere mal gönderen her üretici için ayrı sayfa açtığı, mal giriş ve satış miktarları ile satış bedellerinin, masraflarının, toplam mal satış bedeli ile üreticiye gönderilen tutar ve gönderilme tarihinin ayrı ayrı kaydedildiği defterdir.

(3) İşyerlerinde faaliyet gösterenlerin diğer mevzuata göre tutmak zorunda oldukları yasal defterlere ilişkin hükümler saklıdır.

(4) Toptancı hal dışında kendi adına ve başkası hesabına faaliyet gösterenlerinde, ikinci fıkrada belirtilen cari hesap defterinin tutulması mecburidir.

(5) Defterlerin tutulma şekli, kayıt usulü ve tasdiki Bakanlık Yönetmeliğinin 26. Maddesinde belirtildiği şekilde yapılır.

İdari para cezası ve cezalı hal rüsumu tutanağı

MADDE 7 - (1) İdari para cezalarına ilişkin EK-1, cezalı hal rüsumuna ilişkin EK- 2'de yer alan tutanaklar, denetim yapmakla görevli yetkili personelce düzenlenir. Bakanlığın kararı üzerine, bu tutanaklar sisteme işlenebilir veya sistem üzerinden anlık olarak düzenlenebilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen ceza tutanakları, üç nüsha olarak düzenlenir. Tutanakların bir nüshası ilgiliye verilir, bir nüshası belediye encümenine sunulur, sabit nüshası dip koçan olarak saklanır.

(3) Tutanaklar, otokopili kağıtlara seri itibarıyla matbu cilt ve sıra numarası taşıyacak şekilde bastırılır. Tutanaklar, yetkili personele zimmet karşılığında verilir ve kullanılan ciltlerin dip koçanları teslim alınmadan yeni cilt verilmez.

(4) Tutanaklar üzerinde kazıntı ve silinti yapılamaz. Yanlış tanzim edilen tutanaklar, üzerine gerekli açıklama yapılmak suretiyle iptal edilir ve dip koçanlarıyla birlikte muhafaza edilir.

(5) Özel ve işletim yetkisi devredilmiş toptancı hal işletmeleri ve bu işletmelerde görevli

Büyükşehir Belediye Meclisinin 09.07.2024 tarih ve 284 sayılı kararının ekidir.

Sayfa 3/20

kişiler, denetim yapamaz ve ceza tutanağı düzenleyemez. Bakanlık Yönetmeliğinin 23'üncü maddenin üçüncü fıkrası hükmü saklıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İşyerlerinin Kiralanması, Satılması, Devredilmesi, Teminat İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar

Kiralama ve Satış

MADDE 8 - (1) (5957 sayılı Kanun'un Geçici 1'inci maddesinin 1/4 üncü fıkrasına göre 31.12.2011 tarihinde tahsis sahibi olanların hakları saklı kalmak üzere) Toptancı halindeki işyerleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde kiralama veya satış yolu ile işletilir. Kira süresi sona erenler, açılacak kiralama ihalelerine yeniden katılabilir. Kiralama işlemleri, Kanun ve Yönetmeliklere aykırı olmayacak şekilde ve 5957 sayılı Kanun'un 11'inci maddesinin ilgili hükümlerine yer verilerek, tarafların yetkili temsilcilerince imzalanan sözleşmelerle gerçekleştirilir.

(2) Toptancı halindeki işyerleri, üretici, üretici örgütü, komisyoncu veya tüccarlara kiralanır ya da satılır. Aynı toptancı halinde/şubesinde bir kişiye doğrudan veya dolaylı olarak en fazla bir işyeri kiralanabilir veya satılabilir. İşyeri, adi şirketlere/ortaklıklara ya da birden fazla gerçek veya tüzel kişiye kiralanamaz veya satılamaz.

(3) Toptancı hallerinde bulunan toplam işyeri sayısının en az yüzde yirmisi üretici örgütlerine kiralanmak üzere üretici örgütü yeri olarak ayrılır. Üretici örgütü yerlerinin kiralanmasında toptancı hali ile ilgilendirilen üretici örgütlerine öncelik verilir. Ayrılan işyerlerine yeteri kadar talep bulunmaması veya boşalan işyerlerinin doldurulamaması hâlinde diğer talep sahiplerine kiralama yapılabilir. Ancak, diğer talep sahiplerine yapılacak kiralamanın süresi beş yılı geçemez.

(4) Kiralama ve satış, aynı belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan diğer toptancı hallerinde işyeri bulunmayanlara öncelik verilmek suretiyle yapılır.

(5) Kira süresi sona erenlerle, ihaleye çıkılmaksızın yeniden kira sözleşmesi yapılabilir. Bu şekilde kiralama yapılabilmesi için, bu kişiler hakkında 07.07.2012 tarih ve 28346 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sebze ve Meyve Ticareti ve Toptancı Halleri Hakkında Yönetmelik'in 36'ncı maddenin dokuzuncu veya on birinci fıkralarındaki ya da 37'nci maddenin birinci fıkrasının (g) bendindeki veya 42'nci maddenin altıncı fıkrasındaki hükümlere aykırı hareket etmeleri sebebiyle herhangi bir cezai işlem uygulanmamış olması ve yazılı talepte bulunmalarına bağlıdır.

(6) İşyerlerinin kira süresi 5957 sayılı Kanun'un Geçici 1'inci maddesinin dördüncü fıkrası hükmü saklı olmak üzere en fazla on yıldır. Bir yıldan uzun süreli kira sözleşmelerinde ikinci ve izleyen yıllar kira bedelleri, Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında arttırılır.

(7) Kanunun 11'inci maddesi hükmüne göre satılan belediye toptancı halindeki işyerlerinin tapu kütüklerine; bu maddenin beşinci fıkrasındaki eylemlere aykırı hareket edildiğinin tespit edilmesi halinde satış işlemlerinin iptal edilip işyerlerinin geri alınacağına ilişkin olarak şerh konulur ve bu şartların gerçekleşmesi durumunda ilgili taşınmazlar belediye tarafından 5957 sayılı Kanun'un 11'inci maddesinin 7'inci fıkrasına göre tahliye ettirilerek geri alınır.

(8) Kanun, Bakanlık Yönetmeliği ve bu yönetmeliğin uygulanmasında belediye toptancı hali için öngörülen hükümler, işletim yetkisi devredilmiş toptancı hali hakkında da uygulanır.

İşyerinde faaliyet gösterenlerde aranılacak şartlar

MADDE 9 - (1) Toptancı halinde işyeri kiralayacak veya satın alacak olan üreticilerden aşağıda belirtilen şartlar aranır:

- Sebze veya meyve üreticisi olması,
- Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde tutulan ilgili sistemlere kayıtlı olması,
- Belediye meclisince belirlenen tutardaki teminatı vermesi,

Büyükşehir Belediye Meclisinin 09.07.2024 tarih ve 284 sayılı kararının ekidir.

Sayfa 4/20

ç) Başvuru tarihinden önceki bir yıl içinde toptancı halindeki işyerinin kira sözleşmesinin feshine veya satış işleminin iptaline karar verilmemiş olması, ((Bu taahhütname Ek-3 nolu müracaat dilekçesinin muhteviyatında mevcuttur)

d) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 53'üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmaması,

e) İlgili mevzuatla aranılan diğer şartlara sahip olması.

(2) Toptancı halinde işyeri kiralayacak veya satın alacak olan üretici örgütlerinden aşağıda belirtilen şartlar aranır:

a) Vergi mükellefi olması,

b) Başvuru tarihinden önceki bir yıl içinde toptancı halindeki işyerinin kira sözleşmesinin feshine veya satış işleminin iptaline karar verilmemiş olması,

c) Yönetim Kurulu üyelerinin birinci fıkranın (d) bendinde aranılan şartlara sahip olması,

ç) Belediye meclisince belirlenen tutardaki teminatı vermesi,

d) İlgili mevzuatla aranılan diğer şartlara sahip olması.

(3) Toptancı halinde işyeri kiralayacak veya satın alacak olan komisyoncu ve tüccarlardan aşağıda belirtilen şartlar aranır:

a) Sebze veya meyve toptan ticareti ile iştigal etmesi,

b) İlgili meslek odasına kayıtlı olması,

c) Vergi mükellefi olması,

ç) Başvuru tarihinden önceki bir yıl içinde toptancı halindeki işyerinin kira sözleşmesinin feshine veya satış işleminin iptaline karar verilmemiş olması,

d) Komisyoncu ve tüccarların gerçek kişi olması halinde bu kişilerin, tüzel kişi olması halinde ise yönetim kurulu üyelerinin birinci fıkranın (d) bendinde aranılan şartlara sahip olması,

e) Belediye meclisince belirlenen tutardaki teminatı vermesi,

f) İlgili mevzuatla aranılan diğer şartlara sahip olması.

Kiracının Bildirim Yükümlülüğü

MADDE 10 - (1) Kiracılık hakkının sona ermesi veya Bakanlık Yönetmeliğin 29'uncu maddesinde belirtilen niteliklerden birinin kaybedilmesi halinde,

(2) Kiracının mükellefiyet bilgilerinde veya Hal Kayıt Sisteminde olması gereken iletişim veya şahsi bilgilerinde değişiklik olması durumunda keyfiyetin en geç bir ay içerisinde Hal Şube Müdürlüğüne yazılı olarak bildirilmesi zorunludur.

Devir

MADDE 11 - (1) Belediyenin işlettiği veya işletim yetkisini devrederek işlettiği toptancı halinde kiralanmış işyerleri, vefat etme veya iş göremeyecek derecede kaza geçirme, hastalık, yaşlılık, emeklilik gibi zaruri hallerde kanuni mirasçılara devredilebilir.

a) Kiracının vefatı halinde devir, vefat tarihinden itibaren üç ay içinde yazılı talepte bulunulması ve kanuni mirasçıların anlaşmasına bağlıdır. Mirasçıların anlaşmasını gösterir noter onaylı belge ile vaset ilamı talep dilekçesine eklenir. Kanıtlanırsa mücbir sebepler dışında üç ay içinde yazılı talepte bulunulmaması ve kanuni mirasçıların anlaşamaması durumunda Belediye Encümenince mevcut kira sözleşmesinin feshine karar verilir.

b) Birinci fıkrada belirtilen diğer durumlarda devir, yazılı talepte bulunulmasına bağlıdır.

c) Birinci fıkrada belirtilen sebeplerden dolayı yapılan devir işlemlerinden herhangi bir ücret tahsil edilmez.

(2) Kiracılar, Bakanlık Yönetmeliği'nin 32'nci maddesinin beşinci ve müteakip fıkralarına uygun olarak işyerlerini başkalarına devredebilir. Ancak, bu kişiler hakkında aşağıda belirtilen cezaların uygulanmamış olması gerekir.

a) Meslek mensupları, serbest rekabeti engellemek amacıyla kendi aralarında veya üreticilerle ticarî anlaşmalar yapamaz, uyumlu şekilde bulunamaz ve hâkim durumlarını kötüye kullanamaz.

Büyükşehir Belediye Meclisinin 09.07.2024 tarih ve 284 sayılı kararının ekidir.

b) Malların toptan veya perakende ticaretinde; piyasada darlık oluşturmak, fiyatların yükselmesine sebebiyet vermek veya fiyatların düşmesine engel olmak için mallar belirli ellerde toplanamaz, satışından kaçınılamaz, stoklanamaz, yok edilemez, bu amaçla propaganda yapılamaz veya benzeri davranışlarda bulunulamaz.

c) Mallara ilişkin gerçeğe aykırı analiz raporu düzenlenemez veya bu raporun düzenlenmesi sağlanamaz.

ç) Künyeler, tahrif veya taklit edilemez, bunlar üzerinde bilerek değişiklik yapılamaz veya üçüncü şahısları yanıltıcı ifadelere yer verilemez,

(3) Başvuru tarihinden önceki bir yıl içinde toptancı halindeki işyeri kira sözleşmesinin feshine karar verilmemiş olması gerekir.

(4) Bakanlık Yönetmeliğinin beşinci fıkrasına göre işyerlerini devredecekler, devir taleplerini Belediye'ye yazılı olarak bildirir.

(5) İşyerini devralarak kiralamak isteyenler de Bakanlık Yönetmeliğinin ekinde bulunan Ek-3 nolu dilekçe ile müracaat eder ve dilekçesine aşağıdaki belgeler eklenir.

a) T.C. Kimlik numarası beyanı,

b) Oda kayıt belgesi, (Üreticiler; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bünyesinde tutulan ilgili sistemlere kayıtlı olduğunu gösterir belge, Üretici örgütleri; üretici örgütü belgesi, Tüccar ve komisyoncular; ilgili meslek odasına kayıtlı olduğunu gösterir belge.)

c) Başvuru tarihinden önceki bir yıl içinde toptancı halindeki işyerinin kira sözleşmesinin feshine veya satış işleminin iptaline karar verilmediğine ilişkin taahhütname, (Ek-3 nolu dilekçe içinde mevcuttur.)

ç) Adli sicil kaydı beyanı, (Başvuruda bulunanların tüzel kişi olması halinde yönetim kurulu üyelerinin)

d) Bakanlık Yönetmeliğinin 31'inci maddesine göre belediye adına ve lehine düzenlenmiş teminatlar ile gayri kabili rücu yetki belgesi. (Teminat ve gayri kabili rücu yetki belgesi, kiralamaya ilişkin sözleşmenin akdine kadar verilebilir.)

e) Üretici örgütü, komisyoncu ve tüccarlardan, kayıtlı olduğu vergi dairesi adı ve vergi kimlik numarası beyanı.

(6) Devir talebinin Kanun, Bakanlık Yönetmeliği ve Bu Yönetmelik Hükümlerine uygunluğu, Hal Şube Müdürlüğünce kontrol edilir.

(7) Bakanlık yönetmeliği ve bu yönetmelikle istenen belgeleri tamam olanlar ve belirtilen şartları taşıyanlar hakkında karar verilmek üzere dosya Belediye Encümeni'ne yazılır.

(8) Talebin, belediye ve işletim yetkisi devredilmiş toptancı hallerinde belediye encümenince uygun görülmesi halinde, mevcut kira sözleşmesi aynı şartlar dâhilinde kiracılık hakkını devralacak olanlarla yapılır. Bu şekilde kiracılık hakkını devralanlar, kiracılık hakkını devredenlerle yapmış olan kira sözleşmesinde belirtilen süreyi tamamlar.

(9) Kiracılık hakkının kazanılması ve kiracılık mükellefiyetinin başlaması için; İşyerinin devrine ait Encümen Kararının mükellefe tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde Bakanlık Yönetmeliği'nin 31'inci maddesinde belirtilen teminatın ve Belediyenin Gelir Tarifesinde belirtilen devir ücretinin ödenmesi, teminat ve devir ücreti ödendikten sonra işyerini devralanlarla kira sözleşmesi yapılması gerekmektedir. Encümen Kararının ilgisine tebliğinden itibaren bir ay içerisinde teminat ve devir ücretini ödemeyen mükelleflerin devir işlemleri Belediye Encümenince iptal edilir.

(10) Yukarıda belirtilen hükümlere göre yapılacak devirlerde, devreden ve devralan mükellefin belediyenin herhangi bir birimine ve bağlı kuruluşlarına borcunun bulunmaması gerekir.

(11) İşyerini devralanlar, su ve elektrik abonelikleri ile çevre temizlik vergisi mükellefiyeti konularında kira sözleşmelerindeki hükümlere uymak zorundadır.

(12) Devir işlemlerini tamamlandı, kira sözleşmesini yapan mükellef, Hal Kayıt Sistemi Kayıt Başvuru Formunu doldurarak Hal Şube Müdürlüğüne müracaat eder ve "bildirimci" olarak Hal Kayıt Sistemine işlenir.

Takas (İşyerlerinin karşılıklı olarak devri)

MADDE 12 - (1) Kiracılar kendi aralarında anlaşmaları ve idarenin de uygun görmesi halinde, karşılıklı olarak (takas yoluyla) işyerlerinin aşağıdaki şartlarda birbirlerine devredebilirler.

a) Takas yapacak kiracıların kira sözleşmelerinin yapılmış olması, teminatların verilmiş olması, belediyenin herhangi bir birimine borcunun bulunmaması ve dosyalarında bulunması gereken belgelerde eksiklik olmaması gerekir.

b) Takas talebi, her iki kiracıya ait talep dilekçesi ile yazılı olarak Belediye'ye bildirilir.

c) Hal Şube Müdürlüğü gerekli incelemeyi yaptıktan sonra kendi mütalaasını da ekleyerek, karar verilmek üzere talebi Encümene yazar,

ç) Encümence talepleri uygun görülenlerin herbiri, (işyeri metrekaresi aynı olanlar için) belediyenin gelir tarifesinde belirtilen miktarda takas ücreti öder. İşyeri metrekaresi farklı olanlar arasında takas yapılırsa, küçük işyerini devralanlar tarifiedeki takas ücretini, büyük işyerini devralanlar ise iki işyerinin devir ücretleri arasındaki fark kadar takas ücreti öder.

d) Takas işlemleri tamamlananların kira sözleşmeleri yeni durumlarına göre yapılır. Yapılacak olan kira sözleşmesi, bu maddenin (ç) bendinde belirtilen ücretlerin ve varsa teminat farkının ödenmesinden sonra imzalanır.

(2) Takas yapan kiracılar, yeni işyerlerine ait su ve elektrik abonelikleri ile çevre temizlik vergisi mükellefiyetlerini sözleşme tarihinden itibaren bir ay içerisinde kendi adlarına yapmak zorundadır.

(3) Takas yapan kiracılar, yeni işyerlerine ait su ve elektrik abonelikleri ile çevre temizlik vergisi mükellefiyetlerini sözleşme tarihinden itibaren bir ay içerisinde kendi adlarına yapmak zorundadır.

(4) İşlemler tamamlanınca, kiracıların sistemdeki bilgileri yeni durumlarına göre güncellenir.

(5) Toptancı halinin işletme yetkisinin devredilmesi halinde de işyerlerinin devir ve takas işlemleri bu Yönetmeliğin 11'nci ve 12'nci maddelerde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

Mülkiyetin Devri

MADDE 13 - (1) Haldeki işyeri malikleri işyerlerini satış yoluyla devredebilir, hisse devri yapabilir ve takas yoluyla değiştirebilir.

(2) Devir, takas ve hisse devri işlemleri bu yönetmeliğin 11'inci, 12'nci ve 13'üncü maddelerinde belirtilen esaslara göre yapılır.

(3) Maliklerin yapacakları iş yeri devir, takas ve hisse devir işlemlerinden Belediye Gelir Tarifesinde kendileri için belirlenen miktarda ücret alınır,

İşyeri Devrinde İstenen Belgeler ve Yapılacak İşlemler

MADDE 14 - İş yeri devirlerinde aşağıdaki şartlar aranır

(1) İş yerini devredecek olan mükellefin kira sözleşmesinin yapılmış olması,

(2) Devir talepleri (devreden ve devralanın talep dilekçesi ile) yazılı olarak bildirilir. Devralacak olan mükellef, Bakanlık Yönetmeliğinin ekinde bulunan Ek-3 nolu dilekçe ile müracaat eder ve dilekçeye aşağıdaki belgeler eklenir;

a) T.C. Kimlik numarası beyanı, (Tüzel kişilerde yönetim kurulu üyelerinin)

b) Üreticilerin sebze veya meyve üreticisi olması ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bünyesinde tutulan ilgili sistemlere kayıtlı olduğunu gösterir belgenin ibraz edilmesi,

c) Üretici örgütlerinin üretici örgütü belgesi, komisyoncu ve tüccarlardan; ilgili meslek odasına ve meslek örgütüne kayıtlı olduğunu gösterir belge

ç) Komisyoncu ve tüccarların sebze veya meyve toptan ticareti ile iştigal etmesi, (toptan ticaret yapılacağı ifadesi oda kaydı ve vergi levhasında belirtilmeli,)

Büyükşehir Belediye Meclisinin 09.07.2024 tarih ve 284 sayılı kararının ekidir.

Sayfa 77/20

d) Tüzel kişiler için ana sözleşmelerinin yayımlandığı Ticaret Sicil Gazetesi,
e) Adli sicil kaydı beyanı, (Tüzel kişilerde yönetim kurulu üyelerinin)
f) Üretici örgütü, komisyoncu ve tüccarlardan, kayıtlı olduğu vergi dairesi adı ve vergi kimlik numarası beyanı, (üreticiler hariç)

g) Belediye meclisince belirlenen tutardaki teminatın verilmesi, teminatla birlikte gayri kabili rücu yetki belgesi alınır ve teminat tutanağı düzenlenir, (Teminat ve gayri kabili rücu yetki belgesi, kira sözleşmesinin akdine kadar verilebilir)

ğ) Vekâleten işlem yapacak olanlardan vekâletname,
h) Dernek üyelik belgesi,

(3) İş yeri kiralama ihale mevzuatına göre istenecek belgeler saklıdır.

(4) Vereseden intikallerde, ilâve olarak;

a) Vefat tarihinden itibaren üç ay içinde yazılı talepte bulunulması,

b) Veraset ilâmı,

c) Varislerin anlaştığını gösteren noter onaylı belge.

(5) İlgili mevzuatla aranılan diğer şartlara sahip olması,

a) İmza beyannamesi, (Tüzel kişilerde ortak ve/veya yönetim kurulu üyelerinin)

b) İkamet/tebligat adresi, (Tüzel kişilerde ortak ve/veya yönetim kurulu üyelerinin.)

c) Belediye'ye borcu olmadığına dair belge,

(6) Bu maddenin 1'inci, 2'nci, 3'üncü, 4'üncü ve 5'inci maddelerinde ifade edilen hususlara ek olarak bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde belirtilen şartları taşıması.

(7) Devir işleminin Encümenince onaylanmasından sonra yapılacak işlemler:

a) Teminat ve devir ücreti ödenir. Teminat ve devir ücretini bir ay içinde ödemeyenler hakkında bu Yönetmeliğin 11. maddesinin 9. fıkrasındaki hükümler uygulanır

b) Kira sözleşmesi yapılır,

c) Kayıt başvuru formu ve ekleri alınarak, mükellef Hal Kayıt Sistemine işlenir.

Teminat

MADDE 15 - (1) Belediye, özel ve işletim yetkisi devredilmiş toptancı hallerinde faaliyet gösterenler, ticarî güvenin sağlanması ve tarafların haklarının korunması amacıyla Bakanlık yönetmeliğinin 31'inci maddesine göre teminat verir. Teminat tutarı, haldeki işyerinin, bir yıllık kira bedelinden az olmamak üzere her yılın Ocak ayında Belediye Meclisince belirlenir.

(2) Teminat olarak verilebilecek kıymetler;

a) Nakit, (Tedavüldeki Türk Lirası)

b) Banka teminat mektubu,

c) Hazine bonosu,

ç) Hisse senedi,

d) Devlet tahvili,

e) Mali sorumluluk sigortası,

f) Gayrimenkul rehni,

(3) Eksilen teminat en geç 1 ay içerisinde tamamlattırılır. Teminatını süresinde vermeyenlerin veya eksilen teminatını süresinde tamamlamayanların, kira sözleşmelerinin feshine belediye encümenince karar verilir.

(4) Teminatlar (Bakanlık Yönetmeliğinin 31'nci maddesinin 10'uncu bendinde belirtilen) amacı dışında kullanılamaz, üzerine ihtiyati tedbir konulamaz ve haczedilemez.

(5) Bu yönetmelikte teminata ilişkin hüküm bulunmayan hallerde Bakanlık Yönetmeliğinin 31 inci maddesinde yer alan hükümler uygulanır.

(6) Maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kıymetlerden bir veya birden fazlası aynı anda teminat olarak verilebilir ve eksilen teminatlar aynı yöntemle tamamlanabilir.

Büyükşehir Belediye Meclisinin 09.07.2024 tarih ve 284 sayılı kararının ekidir.

Sayfa 8 / 20

BEŞİNCİ BÖLÜM

Cezalar

Kiralama veya Satışın İptali

MADDE 16 - (1) Aşağıdaki durumlarda belediye hallerindeki işyeri kiracılarının kira sözleşmeleri ile işyeri maliklerinin satış işlemleri iptal edilir;

a) Kira bedelini Belediyenin yazılı uyarısına rağmen ödemeyenler ile teminatını süresinde vermeyenler veya eksilen teminatını süresinde tamamlamayanların ve devir ücretini Encümen Kararının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödemeyenlerin,

b) Hukuken geçerli bir mazereti bulunmaksızın toptancı halindeki işyerini aralıksız on beş gün veya bir takvim yılında altmış gün kapatanların,

c) Bakanlık Yönetmeliği'nin 34'üncü maddesinin beşinci fıkrasına aykırı olarak mal fiyatlarının yükselmesine sebebiyet vermek veya düşmesine engel olmak suretiyle aynı toptancı halinde kendi aralarında mal alan, satan veya devredenlerin,

ç) Serbest rekabeti engellemek amacıyla kendi aralarında veya üreticilerle ticari anlaşmalar yapanlar, uyumlu eylemde bulunanlar veya hâkim durumlarını kötüye kullananların,

d) Piyasada darlık oluşturmak, fiyatların yükselmesine sebebiyet vermek veya fiyatların düşmesine engel olmak için malları belirli ellerde toplayanlar, satışından kaçınanlar, stoklayanlar, yok edenler, bu amaçla propaganda yapanlar veya benzeri davranışlarda bulunanların,

e) Malların, gıda güvenilirliğine, kalite ve standardına, teknik ve hijyenik şartlara aykırı olarak satışa sunulması, aynı kap veya ambalaj içine değişik kalitede ve / veya üzerinde yazılı olan miktardan az mal konulması, ölçü ve tartı aletlerinin hileli bir şekilde kullanılması ya da hileli olarak karışık veya standartlara aykırı mal satılması, eylemlerini bir takvim yılında üç kez gerçekleştirenlerin,

f) Bir takvim yılı içinde üretici alacağını süresi içinde üç kez ödemeyenlerin,

g) Halde yaptıkları satışlarda, bir takvim yılında iki kez fatura düzenlemeyenler veya noksan fatura düzenleyenlerin,

ğ) Kiraladıkları işyerlerini Bakanlık Yönetmeliği'nin 32'nci maddesi hükümlerine aykırı olarak başkasına devredenler ya da kiraladıkları veya satın aldıkları işyerlerini herhangi bir şekilde başkalarına kullandıranların,

h) Doğrudan veya dolaylı olarak aynı toptancı halinde birden fazla işyeri kiraladığı veya satın aldığı anlaşılanların,

ı) Belediyenin yazılı uyarısına rağmen, kira sözleşmesine aykırılığı yirmi gün içinde gidermeyenlerin,

i) İşyerinin kiralınması veya satılmasında Bakanlık Yönetmeliği'nin 29'uncu belirtilen şartları taşımadıkları veya sonradan kaybettikleri anlaşılanların, kira sözleşmesinin feshine ya da satışlarının iptaline Belediye Encümenince karar verilir.

(2) Kira sözleşmesinin feshine ya da satış işleminin iptaline karar verilenler, bu kararın kendilerine tebliğinden itibaren işyerlerini otuz gün içinde tahliye etmeye mecburdur. Bu süre sonunda tahliye edilmeyen yerler, belediye zabıtası tarafından tahliye ettirilir.

(3) Kira sözleşmesi feshedilenler ile satış işlemi iptal edilenler ve bunların imzaya yetkili ortak veya üyesi oldukları tüzel kişiliklere, fesih veya iptale ilişkin belediye encümeni kararını takip eden bir yıl içinde doğrudan veya dolaylı olarak yeniden kiralama veya satış yapılamaz.

(4) Bulunduğu yerin mevsimsel şartları ve üretim sezonu dikkate alınarak yılın belli bir döneminde faaliyet göstermeyeceği toptancı hal yönetim birimince belirlenen toptancı hallerindeki işyerleri için bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendindeki hüküm uygulanmaz.

Faaliyetten Men

MADDE 17 - (1) Toptancı halinde, aşağıdaki eylemleri bir takvim yılı içinde iki kez gerçekleştirenler, belediye encümeni kararıyla bir aya kadar faaliyetten men edilir.

a) İşyeri dışında veya Hal Şube Müdürlüğüne belirlenen alanlar dışında ya da buralardaki geçiş yollarında mal teşhir edilmesi, satılması, mal veya boş kap bulundurulması,

b) Çevreyi rahatsız edecek şekilde satış yapılması, alıcıya karşı sözlü veya fiili kötü

muamelede bulunulması,

c) Atık malzemelerin belirlenen şekilde veya alanlarda toplanmaması ya da işyerinin temiz tutulmaması.

ALTINCI BÖLÜM

Toptancı Halin İşleyişi, Temizliği, Güvenliği, Denetimi ve Trafik Düzeni

İşyeri Kiracısı, Maliki ve Çalışan Personele İlişkin Düzenlemeler

MADDE 18 - (1) Kiracı, malik ve yanlarında çalıştırdıkları kişilerin hal içinde uyacakları kurallar;

a) Kiracılar, iş yeri sahipleri ve yanlarında çalışanlar, 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5957 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat, Trabzon Büyükşehir Belediyesi Hal Yönetmeliği, Belediye Meclis ve Encümen Kararları ile Hal Şube Müdürlüğüne getirilen düzenlemelere, yasaklara, talimatlara uymak ve satış yerlerinde çalışan tüm personeli Hal Şube Müdürlüğüne bildirmek zorundadır.

b) Hal yönetim birimince belirlenen saatler dışında hale mal getirilmez, yükleme ve boşaltma yapılmaz ve halde gereksiz araç bulundurulmaz.

c) Hukukten geçerli bir mazeret bulunmaksızın toptancı halindeki işyerleri aralıksız on beş gün veya bir takvim yılında altmış gün kapatılamaz. (Ancak, mevsimsel şartlar ve üretim sezonu dikkate alınarak yılın belli bir döneminde halin faaliyet göstermeyeceği Hal Yönetim Birimince açıklanması durumunda bu madde hükmü uygulanmaz.)

ç) Hal yönetiminden izin almadan iş yerlerinde değişiklik veya ilave yapılamaz.

d) Hal Müdürlüğüne özellikleri ve standartları belirlenen işyeri tabelası, işyerinin girişinde herkes tarafından kolaylıkla görülebilecek bir yere yerleştirilir. İzinsiz olarak bez, afiş ve tabelâ gibi ilânlar asılamaz.

e) Su ve elektrik sayaçları işyerlerinin girişinde kolaylıkla görünüp okunmalarını sağlayacak şekilde müsait olan yerlere konulacak olup, okunmalarını engelleyecek tarzda mal ve malzeme ile kapatılamaz.

f) İşyerleri herhangi bir şekilde başkalarına kullandırılmaz. Kiracılar ticari faaliyetini kendilerine kiralaran işyerinde ve idarece kullanımına müsaade edilen (işyeri önündeki çizgi çizilerek sınırı belirlenmiş olan) alan içerisinde yapmak zorundadır. Bu yerlerin başkalarına kullandırılması veya başkalarına ait olan işyeri ve kullanım alanlarını kullanarak ticaret yapması veya işgal edilmesi, çevreyi rahatsız edecek şekilde teşhir veya satış yapılması yasaktır. İşyeri ve satış yeri olarak belirlenen alanların dışında ya da buralardaki geçiş yollarında mal teşhiri ve satış yapılmaz, boş kap bulundurulmaz. Kantar, kasa, koli, çuval gibi malzemelerin belirlenen alanlar dışına konulması, sergilenmesi, her ne şekilde olursa olsun işgal edilmesi yasaktır.

g) Boş kasa ve ambalajlar idarece belirlenen ve izin verilen yerlerin haricine konulamaz.

ğ) Kiracılar sevk irsaliyesi, fatura ve fatura yerine geçen belgelerini başkalarına vererek kullanıramaz. Kendileri de, başkalarının sevk irsaliyesi, fatura ve fatura yerine geçen belgelerini kullanarak mal alım satımı yapamaz.

h) Toptancı halde ticaret yapan meslek mensupları hal dışında, kendi adlarına veya başkalarıyla ortaklık kurarak sebze ve meyvenin toptan satışını yapamaz, 3. gerçek ve tüzel kişilerce de bildiri yapılmış olsa dahi Hal dışında toptan satış yapılamaz.

ı) Mal alış satış evraklarının ve diğer belgelerin yanlış veya eksik tahakkuk ettirilmesinden mükelleflerin kendileri sorumludur.

i) Gelen mal, görevli personel tarafından hal kantarında tartılmadan, irsaliye bilgileri (veya diğer belgelere ait bilgiler) kayıt altına alınmadan ve Hal Kayıt Sistemi üzerinden bildirim sorgulaması yapılmadan hale girişi yapılmaz.

j) Birden çok işyerine mal dağıtım yapılacak araçların dağıtım işlemlerini varsa parça dağıtım yerinde yapmaları, parça dağıtım yeri yoksa diğer işyerlerinin ticaretini ve hal içi trafik

Büyükşehir Belediye Meclisinin 09.07.2024 tarih ve 284 sayılı kararının ekidir.

akışını aksatmayacak şekilde mümkün olan en hızlı şekilde yapmaları zorunludur.

k) Hal sargı alanının dışında mal teşhir etmek veya satmak, giriş kapısından çıkış yaparak mal satmak, araçları giriş kapısından geriye çıkartmak, mal yükleme saatleri dışında hal içine girip mal yüklemek gibi hal düzenini bozan eylem ve faaliyetler yasaktır.

l) İş yeri önüne çekilip üzerinde mal satılan vasıtaların kullanım sınırını belirlemek için çizilen çizgilerin aşılmaması ve araçların bitişik iş yerinin kullanım alanına tecavüz etmeyecek şekilde yerleştirilmesinden kiracılar sorumludur.

m) İşyeri kiracısı, sahibi, kanuni temsilcileri veya sorumlu yöneticilerden en az birinin işyerinde çalışmaları esastır. İşyeri kiracısı veya sahibince belirlenen sorumlu yöneticiye ait bilgi ve belgeler ihtiyaç duyulması halinde ibraz edilmek üzere işyerinde bulundurulmak zorundadır.

n) İşyerlerinde ve hal içinde evcil hayvan beslenemez ve hayvan kesimi yapılamaz.

o) İhtilas, zimmet ve benzeri yolsuz hareketlerde bulunanlar ile Hal Şube Müdürlüğü'nün talebi üzerine işten el çektirilenler, hal dâhilinde işyeri kiracıları ve sahipleri tarafından hiçbir suretle istihdam edilemez,

ö) Hal içinde ve dışında sebze meyve alım satımıyla iştigal eden tüm taraflar ile nakliyeciler, depolayanlar ve halde çalışanlar Hal Hakem Heyeti'nin aldığı kararlara uymak zorundadır.

(2) Hiçbir ayırım yapılmaksızın bütün gerçek veya tüzel kişiler, malların satışa arz edildiği kasa, çuval, sandık ve koli gibi toptan satış miktarından az olmamak kaydıyla toptancı hallerinden mal satın alabilir.

(3) Meslek mensubu olmayıp, hal içinde ticaret yapan çay ocağı, büfe ve lokanta gibi diğer işyerleri de, bu maddenin 1. fıkrasının (a) bendindeki hükümlere uymakla mükelleftir.

(4) Yukarıda belirtilen hususlara aykırı hareket edenler hakkında; 5957 sayılı Sebze ve Meyveler İle Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 52'maddesine istinaden 1608 sayılı Umuru Belediyeye Mütcellik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddeleri Muadil Kanun'da belirtilen ve durumlarına uyan cezalar verilir. Bu cezalar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir.

Görevli Personele Müdahale

MADDE 19 - (1) Halde ticaret yapanlar, yanlarında çalışan kişiler, halden mal alanlar ve çalıştırdıkları kişiler belediyenin tembih ve yasakları ile görevi başındaki personelin mevzuat çerçevesindeki talimatlarına uymakla yükümlüdür.

2) İş yeri kiracıları, malikleri, halde istihdam edilenler, halden mal alan müşteriler, nakliyeciler veya diğer şahıslar tarafından görevli personele sözlü veya fiili tacizde, darp veya hakarete bulunulamaz. Bu fiilleri işleyenler hakkında görevli kamu personeline hakaret ve müdahaleden dolayı haklarında, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 1608 sayılı Kanun, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu veya fiilin durumuna uyan diğer kanunlarda belirtilen hükümlere göre gerekli cezanın verilmesi için hukuki işlem başlatılır.

3) 2. maddede belirtilen fiiller istihdam edilen tarafından işlenirse bu kişilerin halde çalışması yasaklanır. Yasaklı personeli çalıştıran kiracı veya malikler hakkında da gerekli hukuki işlem yapılır.

4) Personelle yaşanan ihtilaflarda veya personelin yanlış bir uygulamasının görülmesi halinde personel hakkındaki şikâyetler öncelikle Hal Şube Müdürlüğüne yapılır.

Çevre Temizliği

MADDE 20 - (1) Halin çevre temizliğinden Hal Şube Müdürlüğü ile birlikte haldeki meslek mensupları, çalışanlar, nakliyeciler ve diğer ilgililer sorumlu olup, aşağıdaki kurallara uymak zorundadırlar.

a) İşyerlerinin içi ve işyeri dışındaki çizgilere kadar olan alanın temizliği malik ve kiracılara aittir.

Büyükşehir Belediye Meclisinin 09.07.2024 tarih ve 284 sayılı kararının ekidir.

Sayfa 11 / 20

b) Yerlere tükürmek, çöp, çürük, atık mal ve malzemeleri atmak, çöpleri süpürerek çizgilerin dışındaki ortak alana bırakmak ve benzeri sair sebeplerle açık alanları kirletmek yasaktır.

c) Her esnaf gündelik atıkların konulması için iş yerinde ihtiyaca cevap verebilecek uygun standartlarda ve yeterli sayıda çöp kutusu bulundurarak çöplerini bu kutuya doldurur. Kutularda toplanan çöpler işyeri önünde ve müsait bir yerde çöp arabasının almasına hazır vaziyette bekletilir. İşyeri önlerinde veya yanlarında çöp kutusu haricinde toplu veya dağınık olarak ya da kasa veya ambalajlarda çöp bulundurulmaz.

ç) Oluşan çöplerin miktarı çöp bidonu kapasitesinden fazla ise hale ait çöp toplama yerindeki çöp konteynerlerine boşaltılır.

d) Çöp toplama yerine sadece sebze ve meyve atıkları dökülür. İnşaat, hafriyat, talaş, ot ve saman gibi yanıcı, parlayıcı, patlayıcı ve benzeri atıklar dökülemez.

e) Çöp toplama yeri olarak belirlenen yere hal dışından çöp ve atık getirilemez.

f) Hal içerisinde araç yıkamak, araçtan araca yakıt çekmek, araçların içerisindeki çöp atıklarını yere boşaltmak yasaktır.

g) Hale mal getiren ve halden mal alan araç sahiplerine de, mal teşhir alanlarının veya hale ait yol, sokak ve otopark gibi ortak alanların kirletilmesi ve denetim ekiplerinin uyarlarına riayet etmemeleri durumunda (kendi sorumlulukları çerçevesinde) mevzuatta öngörülen cezai müeyyideler uygulanır.

ğ) Halin ortak alanlarının genel temizliği belediye tarafından yapılır.

Halin Güvenliği

MADDE 21 - (1) İşyeri kiracıları, sahipleri, halde çalışanlar, nakliyeciler ve diğerleri aşağıdaki güvenlik kuralları ve talimatlarına uymak zorundadırlar.

a) Her işyerinde ilgili mevzuat hükümlerine göre iş yerinin büyüklüğü dikkate alınarak gerekli büyüklükte yangın söndürme cihazı bulundurulur. Bu cihazların kullanım süresi dikkate alınarak bakımlarının yaptırılmasından kiracılar ve malikler sorumludur.

b) Su baskını, yangın, sabotaj, doğal afet ve hırsızlığa karşı işyerlerini ve tasarrufu altındaki müstemilâtlarını sigortalatma zorunluluğu kiracılara aittir.

c) Hal kompleksinde bulunan kamuya ait mal, malzeme ve teçhizata zarar verenler, bu zararları aynı veya tazmini suretiyle karşılamak zorundadır.

ç) Hal içinde araçtan araca yakıt çekmek, yakıt aktarmak, ateş yakmak, yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı madde bulundurmamak yasaktır.

d) Hal içinde huzur, asayiş, emniyet ve sağlığı bozacak şekilde gürültü yapmak ve her türlü benzeri hareketlerde bulunmak yasaktır.

e) İşyerlerinde ve hal içinde çalışma saatleri dışında kimse kalamaz ve yatamaz. Ancak, zaruret halinde Hal Şube Müdürlüğüne yazılı başvuru yapılmak şartıyla bu alanların kullanımına belirli zaman dilimleri için izin verilebilir. Hal Şube Müdürlüğüne bildimi yapılmadan yapılan kalma ve yatma işlemlerinde vuku bulabilecek her türlü olumsuzluklardan malik veya kiracılar sorumludur.

f) İşyeri kiracıları, malikleri ve çalışanlar, hal dahilinde Hal Şube Müdürlüğüne alınan veya alınacak olan iş güvenliği tedbirlerine uymakla yükümlüdür.

Trafikle İlgili Düzenlemeler

MADDE 22 - (1) Toptancı halinde trafiğin düzenli akışından Hal Şube Müdürlüğü ile birlikte işyeri kiracıları, malikleri, çalışanlar, nakliyeciler, sürücüler ve denetim elemanları sorumlu olup, ilgili taraflar aşağıdaki kurallara uymak zorundadırlar;

a) Hale mal getiren ve halden alınan malları taşıyan her çeşit araç sahipleri, sürücüler ve nakliyeciler, hal idaresi, görevli personel ve hal zabıtası tarafından verilecek talimatlara uymak, gösterilecek yönleri izlemek, konulan trafik işaret ve kurallarına riayet etmek, trafiği ve halin işleyişini olumsuz etkilemeyecek şekilde yükleme, boşaltma yapmak ve park yeri olarak belirtilen yerlerde park etmek zorundadırlar.

b) Hale mal getiren araçlar, öncelikle malın alıcısı olan kişinin işyeri önüne çekilir. İşyeri

önünde yer olmadığı durumlarda, halin kuzey cephesindeki kamyon otoparkına çekilerek bekletilir. Halin dışında veya hal içindeki ortak alanlarda park amaçlı olarak bekletilemez.

c) Hal esnafına ait olan veya olmayan hususi ve ticari araçlar park amaçlı olarak hal içinde bulundurulamaz. Yüklü araçlar yükünü boşattıktan sonra en kısa sürede halin dışına veya otoparka çıkartılır.

ç) Kiracılar, malikler ve halde çalışanlara ait olup, giriş ücreti ödemedi hâle girme hakkına sahip olan hususi ve hal hizmetlerinde çalıştırılan ticari araçların ruhsat bilgileri ve plâkaları Hal Şube Müdürlüğüne bildirilir. Hal esnafı olup, taşımacılık işi yapanlar, Hal'in ortak alanlarını ve otoparkları nakliyat garajı gibi kullanamazlar.

d) Hal Kamyonet durağına bağlı olarak çalışıp, şehir içi taşımacılık yapan araç işletmecileri, nüfus cüzdanı, ehliyet, araç ruhsatı fotokopilerini Hal Şube Müdürlüğüne vermek zorundadır.

e) Halde sürekli çalışan nakliyecilere ait araçların Müdürlükçe belirlenen alanların dışında park etmesi yasaktır.

f) Şehir içi ve şehirlerarası taşımacılık işi yapan araçlar ile Hal'e mal getirmeyen ve hal ile ilgisi olmayan araçlar, halin ortak kullanım alanlarını ve otoparkları nakliyat garajı gibi kullanamazlar.

g) Hal içerisinde parça mal taşıyan el arabası, forklift, çekçek gibi motorsuz araçlar, Hal Müdürlüğüne gösterilmiş müsait alan yoksa hal içerisinde esnafın kullanım alanı dışına bırakılamaz.

ğ) Hale mal getiren araçlar kantara giriş yapmak ve kendilerinden istenen evrakları ibraz ederek hal kayıtlarına işlettirmek zorundadır.

h) Meslek mensupları ve araç sahipleri hale gelen malları 3 gün içerisinde indirip, araçların hali terk etmelerinden sorumludur.

(2) Halin içinde ve müştemilâtında, hal yönetiminin emir ve talimatlarına aykırı olarak, hal düzenini bozacak ve hal trafik akışını aksatacak şekilde araç park etmek yasaktır.

(3) Birinci ve ikinci maddelerde belirtilen hususlara aykırı hareket edilmesi halinde, diğer kanunlarda hüküm bulunmadığı takdirde 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'na göre işlem yapılır.

Ücretler

MADDE 23 - (1) Hale giren araçlar Belediye Meclisince belirlenerek gelir tarifesinde yer alan giriş ücreti, kantar tartım ücreti ve otopark ücreti gibi ücretleri ödemek zorundadır.

(2) Ücretlerin tahsili ve buna ilişkin hizmetler Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı ve Hal Şube Müdürlüğüne müşterek yürütülür.

(4) Resmi araçlar ile resmi kurumlarca kiralandığı belgelendirilen araçlardan giriş, tartım ve kısa süreli bekleme ücreti alınmaz.

(5) Belediye personeline ait araçlar ile hal içinde hat çekmek, bakım, onarım ve tesisat yapmak, posta ve kargo getirmek, diğer işyerlerine (büfe, çay ocağı ve lokanta gibi) mal ve malzeme getirme gibi maksatlar için hale girmesi gereken araçlardan ücret alınmaz.

(6) Kiracılar, malikler ile çalışanlarının hal yönetimince kendilerine gösterilen otoparka çekecekleri hususi ve hal hizmetlerinde kullanılan ticari araçlarından hale giriş ücreti ve otopark ücreti alınmaz.

Halde Fiyat Oluşumu

MADDE 24 - (1) Halde fiyatlar serbest rekabet ortamında arz ve talebe göre oluşur. Oluşan fiyatlar görevli memur tarafından tespit edilerek fiyat panosunda ve Belediyemiz internet sitesinde ilân edilir.

Çalışma Yasağı

MADDE 25 - (1) Hafta tatili olan pazar günü, bayram tatili ve zaruret halinde meslek örgütünün görüşü alınarak idarenin belirleyeceği sair tatil günlerinde halde mal satılamaz.

Hale Mal Getiren Araçların Satış Yerine Park Etmesi ve Bekleme Süreleri

MADDE 26 - (1) Hale mal getiren araçlar hal giriş ücretini ödemek şartıyla, işyeri

Büyükşehir Belediye Meclisinin 09.07.2024 tarih ve 284 sayılı kararının ekidir.

Sayfa 13/20

önüne park ettiklerinde park sınırı olarak gösterilen çizginin dışına taşamazlar.

(2) Hale yük getiren araçlar meslek mensubunun istemesi halinde dökme mallarda (karpuz, kavun gibi) 3 gün, diğer mallarda 2 gün ücretsiz olarak bekletilebilir. Bu sürelerin sonunda fazladan bekletilenlere, Hal Hakem Heyeti kararı ile belirlenen günlük yevmiye ücreti miktarı (bekletilen gün sayısı ile çarpılarak bulunan meblağ) ilgili kiracı tarafından nakliyeciyeye ödenir.

Denetim

MADDE 27 – (1) Hal Şube Müdürlüğüne bağlı olarak çalışan hal zabıtaları Kanun, Bakanlık Yönetmeliği ve bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde toptancı hali içinde ve Belediyenin yetki alanları içinde olmak kaydıyla toptancı hali dışında da gerekli denetim ve uygulamaları yapmakla görevli ve yetkilidir.

(2) Hal zabıtalrı ile toptancı halindeki işyeri ve diğer yerlerle sınırlı olmak kaydıyla hal yöneticisince görevlendirilen personel, Kanun, Bakanlık Yönetmeliği ve bu Yönetmelik kapsamına giren hususlarda ilgili kişilerden her türlü bilgi, belge ve defterleri istemeye, bunları incelemeye ve örneklerini almaya yetkili olup, ilgililer istenilen bilgi, belge ve defterler ile bunların örneklerini noksansız ve gerçeğe uygun olarak vermek, yazılı ve sözlü bilgi taleplerini karşılamak ve her türlü yardım ve kolaylığı göstermekle yükümlüdür.

(3) Denetim yapmakla görevli, yetkili personelin talebi üzerine, kolluk kuvvetlerince gerekli yardım sağlanır.

(4) Bakanlık ile diğer idarelerin, ilgili mevzuattan kaynaklanan denetim yetkisi saklıdır. Belediyeler ile gerçek veya tüzel kişiler, denetim sonucunda Bakanlıkça verilecek talimatlara uymak zorundadır.

(5) Bakanlık, beşinci fıkrada öngörülen denetimi, doğrudan veya İl Müdürlüğü eliyle yürütür. Yapılan denetimler sonucunda Kanuna aykırı eylemleri tespit edilenlere yönelik düzenlenen tutanaklar, gereği yapılmak üzere ilgili belediyeye gönderilir. Kanun'un 14'üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükmü mahfuzdur.

(6) Toptancı halinin, işyeri sahipleri ve çalışanların güvenliğini sağlamak ve zabıtaya yardımcı olmak üzere 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun hükümlerine göre özel güvenlik hizmeti sağlanabilir. Özel güvenlik hizmetinin sağlanmış olması, üçüncü fıkrada belirtilen asgari sayıdaki zabitanın görevlendirilme zorunluluğunu ortadan kaldırmaz.

(7) Özel ve işletim yetkisi devredilmiş toptancı hallerinde görevlendirilen hal zabıtası, çalışmalarını hal yöneticisi ile koordineli ve işbirliği içinde yürütür.

Kontrol ve denetim noktaları

MADDE 28 – (1) Kontrol ve denetim noktaları, toptancı hali bulunan il merkezlerinin giriş ve çıkışlarında, trafik düzeni ve güvenliği dikkate alınarak, belediyenin talebi üzerine ilin mülki idare amirinin onayı ile kurulur. Bakanlıkça belirlenen yerlerde kontrol ve denetim noktası kurulması zorunludur.

(2) Kontrol ve denetim noktalarında denetimler, hal yöneticisi ya da hal zabıtası ve/veya hal yöneticisince görevlendirilen diğer personelce yerine getirilir. İhtiyaç halinde bu noktalarda, birinci fıkradaki usule uygun olarak kolluk kuvvetlerinden de yeterli sayıda personel görevlendirilir.

(3) Kontrol ve denetim noktalarının kurulması ve işletilmesi için gerekli her türlü teknik donanım, araç, gereç ve demirbaşlar ilgili belediye tarafından karşılanır.

(4) Birinci fıkra hükmüne aykırı olarak, il ve ilçe merkezlerinin giriş ve çıkışları ile şehirlerarası yollarda kontrol ve denetim noktaları kurulamaz.

YEDİNCİ BÖLÜM

Sisteme Kayıt, Satıcı, Alıcı, Malların Satış, Bildirim, Hal Rüsumu ve Künye İşlemleri

Sisteme Kayıt

MADDE 29 - (1) 5957 sayılı Kanun ve Bakanlık Yönetmeliği hükümlerine göre bildirimci sıfatını taşıyan (özel ve tüzel) kişi, kurum ve kuruluşlar internet tabanlı çalışan merkezi Hal Kayıt Sistemine kaydolmak zorundadır.

Büyükşehir Belediye Meclisinin 09.07.2024 tarih ve 284 sayılı kararının ekidir.

(2) Kendilerince üretilen henüz satışa konu olmamış malları depolama amacıyla sevk eden ya da toptancı halinde işyeri bulunan üreticiler de sisteme kaydolur. Bildirim miktarının (adet ile yapılan satışlarda 150 adet, bağ ile yapılan satışlarda 50 bağ, kilogram ile yapılan satışlarda 100 kilogram) altındaki malları sevk eden üreticiler hakkında bu hüküm uygulanmaz.

(3) Sisteme kaydolma işlemleri Bakanlık Yönetmeliği'nin 40'inci maddesine göre yapılır.

Satıcı ve Alıcılar

MADDE 30 - (1) Malların toptan satışı; hal içi ve dışında faaliyet gösteren üretici, üretici örgütü, komisyoncu ve tüccarlar tarafından yapılır.

(2) Üreticiler, toptancı halinde yalnızca kendi ürettikleri sebze ve meyvelerin satışını yapabilir. Üreticilerin, pazar yerlerinde yapacakları satışlar hakkında Pazar Yerleri Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

(3) Üretici örgütleri, toptancı halinde ortak veya üyelerine ait mallar ile faaliyet merkezinin bulunduğu yerdeki diğer üreticiler ile üretici örgütlerine ait malların alım ve satımını yapabilir.

(4) Aynı toptancı halinde faaliyet gösterenler, mal fiyatlarının yükselmesine sebebiyet vermemek veya düşmesine engel olmamak kaydıyla, kendi aralarında mal alabilir, satabilir veya devredebilir.

(5) Komisyoncular, alıcı ve satıcı arasında aracılık etmek, onların haklarını gözetmek, meslekî bilgi ve deneyimlerine dayanarak piyasanın durumu hakkında en doğru bilgileri aktarmak ve piyasanın oluşumuna katkı sağlamakla görevlidir.

(6) Komisyoncular aracılık faaliyetleri sırasında kendi kusurlarından kaynaklanan veya kötü niyete dayanan her türlü eylemlerinden sorumludur. Komisyoncuların sorumluluklarını düzenleyen diğer mevzuat hükümleri saklıdır.

(7) Komisyoncular teslim aldıkları malları cinslerine, doğal özelliklerine, standartlarına, gıda güvenirliliğine ve kalitesine ilişkin şartlara göre özenle korumak ve gerekli bilgileri vermek, kanunî kesintileri satış bedelinden düşükten sonra mal bedelini satış tarihinden itibaren on beş iş günü içinde üreticiye veya üretici örgütüne ödemek zorundadır. Vadeli satışlarda bu süre otuz iş günü olarak uygulanır.

(8) Komisyoncularca, teslim alınan malların satış bedelinden kanunî kesintiler dışında başka bir kesinti yapılamaz. Toptan veya perakende satmak üzere üretici, üretici örgütü, komisyoncu veya tüccardan mal satın alanlar, satın alınan malların alış bedelinden kanunî kesintiler dışında reklâm, stant, zayı ve diğer gereçlerle herhangi bir kesinti yapamaz.

(9) Komisyoncularca, malın miktarı, satış değeri, komisyon oranı veya ücreti ya da kanunî kesintiler, alıcı ve satıcıya gerçeğe aykırı olarak intikal ettirilemez.

(10) Mal bedelinin tam ve zamanında üreticiye ve üretici örgütüne ödenmesine ilişkin ispat yükümlülüğü komisyoncu ve tüccara aittir.

(11) Komisyoncular, kendi adına ve hesabına, üretici, üretici örgütü ve tüccarlar ise kendi adına ve başkası hesabına toptan mal alım ve satımı yapamaz. (Aracılık faaliyetine ilişkin Bakanlık Yönetmeliğinin 34'üncü maddesinin dördüncü fıkrası hükmü saklıdır.)

(12) Toptancı halinde satış izni verilenler kendilerine gönderilen malları iyi bir şekilde muhafazaya, tartı ve satışlarda herhangi bir şaibeye meydan vermeyecek şekilde davranmaya, üreticiyi zarardan korumak için gerekli tedbirleri almaya, kalitesine göre layık olduğu değeri bulmasını temin edecek şekilde hareket etmeye mecburdurlar.

(13) Hiçbir ayırım yapılmaksızın bütün gerçek veya tüzel kişiler, satışa arz şekli bölünmeden bulunduğu kasa, çuval, sandık ve benzeri kaplarda toptancı halden mal satın alabilir.

(14) Toptan veya perakende satmak üzere mal satın alanlar, satın aldığı malların bedelini ilgili mevzuatla öngörülen süre içinde satıcılara ödemek zorundadır.

Malların Alım Satımında Uyulacak Esaslar

MADDE 31 - (1) Malların toptan alım ve satımı bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları

Büyükşehir Belediye Meclisinin 09/07/2024 tarih ve 284 sayılı kararının ekidir.

Sayfa 15 / 20

hariç toptancı halinde yapılır.

(2) Toptancı haline bildirimde bulunmak kaydıyla;

a) Sınai üretimde kullanılmak üzere sanayicilerce satın alınan mallar,

b) İhraç edilmek üzere ihracatçılarca satın alınan mallar,

c) İlgili mevzuatı çerçevesinde ithalatçılarca ithal edilen mallar,

ç) 1.12.2004 tarihli ve 5262 sayılı Organik Tarım Kanunu kapsamında organik tarım faaliyetleri esaslarına uygun olarak üretilen ham, yarı mamul veya mamul haldeki sertifikalı ürünler,

d) Üretici örgütlerince toptancı hali dışında satılan mallar,

e) İyi tarım uygulamaları kapsamında sertifikalandırılan ürünler, toptancı hali dışında toptan alınıp satılabilir.

(3) Hal dışındaki işyerinde perakende olarak satmak, ya da toptancı halinde toptan olarak satmak veya münhasıran kendi tüketiminde kullanmak üzere fatura veya müstahsil makbuzuyla doğrudan üreticilerden yapılan toptan alımlar, toptancı haline bildirimde bulunmak kaydıyla toptancı hali dışında yapılabilir.

(4) Elektronik ticaret yoluyla yapılan satışlar da birinci fıkra kapsamındadır.

(5) Malların toptan veya perakende satışını yapanlar ile malları taşıyanlar ve depolayanlar, bunların toptancı halinden satın alındığını veya toptancı haline bildirildiğini belgelemek zorundadır.

(6) Toptancı halinden satın alındığı veya toptancı haline bildirildiği belgelenen malların satışı engellenemez ve bunlar toptancı haline girmeye zorlanamaz.

(7) Toptancı halde faaliyet gösteren meslek mensupları serbest rekabeti engellemek amacıyla kendi aralarında veya üreticilerle ticarî anlaşmalar yapamaz, uyumlu eylemde bulunamaz ve hâkim durumlarını kötüye kullanamaz.

(8) Kiracılar, malların toptan ticaretinde; piyasada darlık oluşturmak, fiyatların yükselmesine sebebiyet vermek veya fiyatların düşmesine engel olmak için malları belirli ellerde toplayamaz, satışından kaçınamaz, stoklayamaz, yok edemez, bu amaçla propaganda yapamaz veya benzeri davranışlarda bulunamaz.

(9) Malların toptancı halde satışında aşağıdaki esaslara uyulur:

a) Mallar, gıda güvenilirliğine, kalite ve standardına, teknik ve hijyenik şartlara uygun olarak satışa sunulur.

b) Hileli olarak karışık veya standartlara aykırı mal satılamaz.

c) Aynı kap veya ambalaj içine değişik kalitede ve/veya üzerinde yazılı olan miktardan az mal konulamaz.

ç) Çevreyi rahatsız edecek şekilde satış yapılmaz, alıcıya karşı sözlü veya fiili kötü muamelede bulunulamaz.

d) İşyerleri veya hal yönetim birimince belirlenen alanlar dışında kalan diğer yerlerde malların satışı yapılamaz.

e) Mallar, satışa arz şekli bölünmeden bulunduğu kasa, çuval, sandık ve benzeri kaplarda satılır.

f) Mal atıkları ayıklanarak satılamaz.

g) Malların yükleme ve boşaltma işlemi esnasında can ve mal güvenliğine yönelik olarak vuku bulabilecek her türlü kaza ve olaya karşı genel tedbirlerin işyeri maliki veya kiracısı tarafından alınması zorunludur. Mallara ilişkin gerçeğe aykırı analiz raporu düzenlenemez veya bu raporun düzenlenmesi sağlanamaz.

ğ) Halde mal alım ve satım işlemleri e-fatura üzerinden yürütülür.

Bildirim ve Bildirimci

MADDE 32 - (1) Bildirim, bildirim miktarı veya üzerindeki malların üretildiği yerden veya girdiği gümrük kapısının bulunduğu yerden her ne sebeple olursa olsun sevkinden önce bildirimciler tarafından sisteme yapılan beyan işlemidir.

Büyükşehir Belediye Meclisinin 09.07.2024 tarih ve 284 sayılı kararının ekidir.

Sayfa 16 / 20

(2) Bildirim, ithal edilen mallar için malın girdiği gümrük kapısının bulunduğu yerdeki, diğer mallar için ise malların üretildiği yerdeki toptancı haline doğrudan başvurularak yapılabileceği gibi, sistem internet sayfası üzerinden veya çağrı merkezi (444 0 425) üzerinden telefonla da yapılabilir.

(3) İnternet sistemi üzerinden veya çağrı merkezi yoluyla yapılan bildirimler, malın üretildiği yerdeki veya malın girdiği gümrük kapısının bulunduğu yerdeki toptancı haline yapılmış sayılır.

(4) Toptancı halinde faaliyet gösteren meslek mensubu kiracılar 'bildirimci' olarak Hal Kayıt Sistemine kaydolmak zorundadır. Bildirim ve bildirimciye ait işlemler ve bildirim yükümlülüğü 5957 sayılı Kanun ve Bakanlık Yönetmeliğinin 41'inci maddesinde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yürütülür.

Hal Rüsumu

MADDE 33 - (1) İlgili mevzuatı çerçevesinde ithal edilen mallar ile fatura veya müstahsil makbuzu ile üreticilerden satın alınan mallardan; belediye payı olarak, toptancı halinde satılanlardan yüzde bir, toptancı hali dışında satılanlardan yüzde iki hal rüsumu alınır.

(2) Hal rüsumu, Bakanlık Yönetmeliğinin 45'inci maddesine göre Bakanlıkça belirlenen banka nezdinde açılan hesaba yatırılır. Malın üretildiği ve tüketildiği yerde toptancı hali bulunması durumunda, hal rüsumunun yüzde ellisi, malın üretildiği yerdeki toptancı halinin bağlı olduğu belediye veya işletmecisi tarafından bildirilen banka hesabına, kalan yüzde ellisi ise malın tüketime sunulduğu yerdeki toptancı halinin bağlı olduğu belediye veya işletmecisi tarafından bildirilen banka hesabına aylık olarak izleyen ayın beşinci iş günü sonuna kadar ilgili banka tarafından aktarılır.

(3) Birinci fıkrada belirtilen yüzde birlik hal rüsumu oranı ile ilgili mevzuatta toptancı halindeki satışlara ilişkin öngörülen diğer indirim oranlarının uygulanabilmesi için, bildirimde bulunulan malların ilgili toptancı haline fiilen girmesi zorunludur. Bu fıkra hükmünün uygulanmasında sorumluluk bildirimcilere aittir.

(4) Hal rüsumuna ilişkin işlemler, 5957 sayılı Kanun ile Sebze ve Meyve Ticareti ve Toptancı Halleri Hakkında Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yürütülür.

Künye

MADDE 34 - (1) Bildirim yapıldıktan sonra, sistem tarafından bu işleme ilişkin bir künye oluşturulur. Künye, malın üretim yerini, cinsini, miktarını, hangi üretici/işletmeye ait olduğunu, varsa sertifika bilgilerini ve Bakanlıkça uygun görülen diğer hususları içerir.

(2) Toptan veya perakende mal satışında, malların üzerinde veya kap ya da ambalajlarının herkes tarafından kolaylıkla görülebilecek bir yerinde künyenin bulundurulması zorunludur. Ancak, bildirim miktarının altındaki mallara ilişkin satışlar ile ürettikleri malları ilgili idarelerce kendilerine gösterilen alanlarda perakende olarak doğrudan tüketicilere satan üreticiler tarafından yapılan satışlar bu fıkra kapsamı dışındadır.

(3) Künyenin malların üzerinde veya kap ya da ambalajlarının herkes tarafından kolaylıkla görülebilecek bir yerinde bulundurulma zorunluluğu, malların üretildiği yerden veya girdiği gümrük kapısının bulunduğu yerden satışa sunulacağı yere sevki aşamasında aranmaz.

(4) Kap veya ambalajlarından çıkarılarak satışa sunulan mallara ilişkin künyeler, herkes tarafından kolaylıkla görülebilecek bir şekilde satış alanının uygun bir yerinde bulundurulur.

(5) Künyeler, tahrif veya taklit edilemez, bunlar üzerinde bilerek değişiklik yapılamaz veya üçüncü şahısları yanıltıcı ifadelerle yer verilemez.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Toptancı Halinin Çalışma Gün ve Saatleri

MADDE 35 - (1) Genel ve resmi tatil günlerinde toptancı halin açık olup olmayacağı, açılış ve kapanış saatleri, mevsim şartları ve yöresel ihtiyaçlara göre toptancı hal yönetim

Büyükşehir Belediye Meclisinin 09.07.2024 tarih ve 284 sayılı kararının ekidir.

Sayfa 17/20

birimince belirlenir. Bu belirleme yapılırken, halin yirmi dört saatin kesintisiz en az altı saatinde kapalı olması sağlanır.

(2) Toptancı halinin açılış ve kapanış saatleri ile çalışma dönemi veya günlerinin belirlenmesinde, ilgili meslek örgütünün görüşü alınır.

(3) Meslek örgütünün görüşü alındıktan sonra hal yönetim birimi kendi görüşünü oluşturarak kararını verir. Bu kararı sesli yayın sistemi veya yazılı olarak ya da her iki şekilde ilgililere ilân ederek yürürlüğe koyar.

Hal Rüsumundan Ayrılacak Payın Kullanımı

MADDE 36 - (1) Belediyeye gelir olarak kaydedilen hal rüsumu tutarının en az %10'u belediye toptancı halinin temizlik, güvenlik, aydınlatma, bakım ve onarım ihtiyaçlarının karşılanması ve kapasitesinin artırılması, ihtiyaç duyulan bilgi işlem sisteminin kurulması ve lüzumlu diğer teknik donanımın sağlanması, soğuk hava deposu, laboratuvar, tasnif ve ambalajlama ile diğer tesislerin kurulması ve işletilmesi için harcanmak üzere, izleyen yıl belediye bütçesine ödenek olarak konulur.

(2) Birinci fıkraya göre ayrılan ödenekler maksadı dışında kullanılamaz.

İşlem Görecek Mallar

MADDE 37 - (1) Toptancı halinde veya hale bildirilerek işlem görececek mallar, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir. Hal içinde, belirlenen mallar dışındaki ürünlerin satışı yapılamaz.

İşyerlerinde Personel Çalıştırılması

MADDE 38 - (1) İşyerlerinde çalıştırılacak kişilerin, Kanun, Bakanlık Yönetmeliği ve bu Yönetmeliğe aykırı iş ve işlemlerinden işyeri kiracıları ve malikleri sorumludur.

Kimlik Kartı

MADDE 39 - (1) Toptancı hal yönetim birimince, işyeri kiracıları ile bunların çalıştırdıkları kişilere, Bakanlık Yönetmeliğinin ekindeki EK-6'da belirtilen şekle uygun kimlik kartı verilir. İlgililer, verilen kimlik kartlarını toptancı halinde bulunduğu sürece üzerinde bulundurmakla yükümlüdür.

(2) Toptancı hal yönetim birimince öngörülmesi halinde, toptancı hali içinde tahmil, tahliye, hamaliye, nakliye ve diğer hizmetleri yürütenlere birinci fıkraya göre kimlik kartı verilir.

(3) Kimlik kartlarını, toptancı hal yönetiminin izni ve gözetiminde olmak kaydıyla ilgili meslek örgütü de dağıtabilir.

(4) İşyerindeki kiracılık veya mülkiyet hakkı sona erenler ile çalıştığı işyerinden herhangi bir sebeple ayrılan kişilere ve 2 nci fıkrada belirtilen kişilerin yapmakta oldukları işleri bırakmaları durumunda kimlik kartları imha edilmek üzere toptancı hal yönetim birimine teslim edilir.

Çürük ve Hasarlı Ürün Tespit Komisyonu

MADDE 40 - (1) Bozulan veya çürüyen ürünler, Hal Şube Müdürlüğünün görevlendireceği bir personel ile hal zabıtası ve ilgili dernek temsilcisinden oluşan komisyon tarafından tespit edilir. Tespit, gözlem yapmak ve/veya fotoğraf çekmek suretiyle tutanağa bağlanır. Tutanağın bir sureti mükellefin dosyasında saklanır.

(2) Bozulduğu veya çürüdüğü tutanak ile tespit edilen ürünler zabıta veya personel gözetiminde imha edilir.

Dara

MADDE 41 - (1) Halde satışa arz edilen ambalajlı malların satışı net ağırlığa göre yapılır. Malın net ağırlığı alıcıya tam olarak bildirilir.

(2) Kasa ve kapların depozito sistemine göre geri dönüşümünün sağlanması esastır. Bu durumda satışa arz edilen malların darasının tam olarak düşülmesi ve faturalarda gösterilmesi mecburidir. Geri dönüşümün sağlanamaması sebebiyle ambalaj bedelinin satılan mal ile birlikte tahsil edilmesini zaruri kılan durumlarda, daranın (kasa, kap ve ambalaj ağırlığının) satılan malın kilogram olarak net miktarına bölünerek malın net kilogram fiyatı üzerine ilave edilir. Satışlarda

müşteriye birim fiyat bu esasa göre bildirilir. Kasa, kap ve ambalajlar, satılan malın birim fiyatı ile aynı fiyattan satılamaz.

Kalite ve Sorumluluk

MADDE 42 - (1) Meslek mensupları ile üreticiler malların kalite ve niteliklerinden sorumludur. Satışa sunulan her malın alt ve üst kısımlarının aynı standartta olması gerekir. Malların altı ve üstü alıcı tarafından incelenebilir. Ancak, alıcılar hileli bir şekilde satışı yapıldığı iddiasında bulunduğu mallar için malın alt istifinin bozulmamış olması şartıyla tespit yapılmak üzere aynı gün mesai bitimine kadar Hal Şube Müdürlüğüne başvurabilirler.

Yapılan tespit sonucunda taraflar arasında uzlaşma sağlanamazsa, tespit tutanağı esas alınarak ilgililer Hal Hakem Heyetine başvurabilirler.

Toptancı Halin İşletilmesi ve Devri

MADDE 43 - (1) Trabzon il sınırları içerisinde Toptancı Sebze ve Meyve Hali Trabzon Büyükşehir Belediyesince işletilir. Hallerin işletilmesi Belediye Meclisince belirlenecek süre, bedel ve şartlarla devredilebilir. Halin devredilmesi belediyenin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(2) Halin işletilmesini devralacak işletmelerde Bakanlık Yönetmeliği'nin 12'nci ve 14'üncü maddelerinde belirlenen şartlar aranır.

Toptancı Halinin Taşınması

MADDE 44 - (1) Şehir içinde kalan, çevreye, altyapıya ve trafiğe yük getiren, ulaşım imkânları ve alan büyüklüğü yetersiz olan ve uygun çalışma ortamı bulunmayan toptancı halleri, belediye meclisinin kararı ile başka bir alana taşınabilir.

(2) Toptancı halinin taşınması durumunda kiralama (veya satış) işlemleri Bakanlık yönetmeliğinin 30 uncu maddesinde belirlenen usul ve esaslara göre yapılır.

Elektronik Tartılar

MADDE 45 - (1) Toptancı halinde faaliyet gösterenlerce, 11.01.1989 tarihli ve 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu hükümlerine göre gerekli muayeneleri yapılmış olan elektronik tartılar kullanılır.

(2) Damgalanmamış, damgası kopmuş, bozulmuş, periyodik muayeneye zamanında müracaat edilmemiş veya damga süresi geçirilmiş ya da damgaları iptal edilmiş ölçü ve tartı aletleri kullanılamaz.

(3) Tartılar, alıcının satın aldığı malın ağırlığını görmesini sağlayacak şekilde, işyerinin uygun bir yerine konulur.

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 46 - (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 5957 sayılı Kanun, Bakanlık Yönetmeliği ve ilgili diğer kanun ve yönetmeliklerin hükümleri uygulanır.

Mevzuata Riayet

MADDE 47 - (1) Hal içinde bulunan meslek mensubu satıcılar, alıcılar, sürücüler, meslek mensubu dışındaki kiracılar ve çalıştırdıkları kişiler 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5957 sayılı Sebze ve Meyveler İle Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, Bakanlık Yönetmeliği, bu Yönetmelik, Sanayi ve Gıda maddeleri tüzüğü, Belediye Meclis ve Encümen kararları, İl Hıfzıssıhha Kurulu kararları, Hal Hakem Heyeti kararları, Hal Müdürlüğüne getirilen düzenlemeler, emir, talimat ve yasaklar ile ilgili diğer mevzuat hükümlerine uymak zorundadır.

Cezai Müeyyidelerde Esas Alınan Hukuki Dayanaklar

MADDE 48 (1) Bu yönetmelikte belirlenen yasak, kural ve düzenlemelere uymayanlar hakkında, diğer kanunlarda daha yüksek müeyyide bulunmadığı takdirde, 5957 sayılı Sebze ve Meyveler İle Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu, 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun, Sebze ve Meyve Ticareti ve Toptancı Halleri Hakkında Yönetmelik ve bu

Büyükşehir Belediye Meclisinin 09.07.2024 tarih ve 284 sayılı kararının ekidir.

Sayfa 19 / 20

Yönetmelik hükümlerine göre durumlarına uyan cezai müeyyideler uygulanır ve 5957 sayılı Kanun ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir.

Yönetmeliğin Uygulanması

MADDE 49 - (1) Bu Yönetmelik Trabzon Büyükşehir Belediyesine bağlı olarak faaliyet gösteren Toptancı Sebze ve Meyve Hallerinde uygulanır.

Uyuşmazlıkların Çözümü

MADDE 50 - (1) İlgililerin, idari para cezaları dışındaki tüm uyuşmazlıklarda, 5957 sayılı kanunun 10 uncu maddesinin 5 inci ve 6 ncı fıkralarına göre hal hakem heyetlerine başvurma hakkı vardır.

(2) Değeri yüz yetmiş dört bin dört yüz elli yedi Türk Lirasının altında (2022 Yılı için) bulunan uyuşmazlıklarda, hal hakem heyetlerine başvuru zorunludur.

(3) Değeri yüz yetmiş dört bin dört yüz elli yedi Türk Lirası (2022 Yılı için) ve üstündeki uyuşmazlıklarda hal hakem heyetinin vereceği kararlar, asliye ticaret mahkemesinde delil olarak ileri sürülebilir.

(4) 2. ve 3. maddelerde belirtilen parasal sınırlar her takvim yılı başından itibaren geçerli olmak üzere, o yıl için 04.01.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298'inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılır.

(5) İdari Para Cezasına karşı itiraz halinde, 5326 sayılı Kabahatler Kanunun 27 nci maddesi hükümlerine göre Encümen Kararının tebliği tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde Sulh Ceza Mahkemesine müracaat edilmesi gerekir.

(6) Uyuşmazlıkların çözümü için bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 5957 sayılı Kanun ve Bakanlık Yönetmeliğinin hükümleri uygulanır.

Yürürlükten Kaldırılan Yönetmelik

MADDE 51 - (1) Bu yönetmelik ile Trabzon Büyükşehir Belediye Meclisinin 14.06.2016 tarih ve 477 sayılı kararı ile çıkartılan "Trabzon Büyükşehir Belediyesi Toptancı Halleri Hakkında Yönetmelik" yürürlükten kaldırılmıştır.

Yönetmelikte Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 52- (1) Bu yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, yürürlükteki ilgili kanun ve yönetmelik hükümlerine uyulur.

Yürürlük

MADDE 53- (1) Bu yönetmelik Büyükşehir Belediye Meclisince onaylandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 54- (1) Bu yönetmelik hükümleri Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından yürütülür.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Toptancı balık halleri ve su ürünleri ticaretine ilişkin yeni düzenlemeler yapıncaya kadar, bu yönetmeliğin devir işlemleri ile ilgili hükümleri, toptancı halin işleyiş ve denetimine ilişkin düzenlemeler ve sorunların çözümünde bu yönetmeliğin Balık Halinin şartlarına uygulanabilecek maddeleri ve cezalarla ilgili düzenlemeler Trabzon'daki Toptancı Balık Hallerinde de uygulanır.

Büyükşehir Belediye Meclisinin 09.07.2024 tarih ve 284 sayılı kararının ekidir.

Sayfa 20 / 20